

**PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE
DLA GMINY NOWE MIASTO LUBAWSKIE
Z/S W MSZANOWIE
NA LATA 2010 – 2015**

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr 162/2006 Rady Ministrów z dnia 25 września 2006 r.
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2002 r. Nr 147 poz. 1231 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przeocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 r. Nr 125 poz. 842).

II. WSTĘP

Literatura socjologiczna wprowadza wiele definicji rodziny. Wszystkie one faktycznie sprowadzają się do określenia rodziny jako małej grupy społecznej, grupy niezastąpionej, stanowiącej załączek szerszej społeczności. Rodzina jest podstawowym elementem struktury społecznej. Rodzina jest niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Ważną rolę w rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości i zrozumieniu.

W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyczy rodzin o różnym statusie społecznym.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Przemoc w rodzinie – zwana także potocznie przemocą domową, to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia, naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, narażające te osoby w szczególności na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą (art. 2 ustawy o z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

Rodzaje przemocy:

- Przemoc fizyczna - popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.
- Przemoc psychiczna - wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.

- Przemoc seksualna - wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety, itp.
- Przemoc ekonomiczna - odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.

Na terenie Gminy Nowe Miasto Lub. przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

W ostatnim okresie, coraz częściej ujawniane są przypadki przemocy. Prowadzone dotychczas działania informacyjne – ogólnopolskie i lokalne – spowodowały zmiany świadomości społecznej i z jednej strony – większej gotowości ofiar przemocy do ujawniania takich spraw, a z drugiej – wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy. Należy jednak zaznaczyć, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Oszacowanie zjawiska na terenie gminy Nowe Miasto Lub. jest możliwe między innymi dzięki procedurze Niebieskiej Karty. I tak, dane Komendy Powiatowej Policji w przedstawiają się następująco:

Tabela 1 Interwencje Policji związane z przemocą w rodzinie

RODZAJ PROBLEMU	ROK		
	2008	2009	DO 31.08. 2010
Interwencje domowe związane z przemocą w rodzinie: <i>w tym interwencje, w których sprawcami były osoby pod wpływem alkoholu</i>	7	11	33
Liczba sprawców przemocy w tym:	7	11	34
mężczyźni	7	11	34
kobiety	0	0	0
dzieci	0	0	0
Liczba ofiar przemocy w tym:	8	16	4
mężczyźni	0	3	10
kobiety	7	13	36
dzieci	1	0	1
Liczba zgłoszeń do GKRPA	8	6	11

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w NML

Na podstawie danych Zespołu Kuratorskiej Służby Sadowej wykonującej orzeczenia w sprawach karnych z terenu Gminy Nowe Miasto Lub. prowadzona była następująca ilość dozorów w tym dozorów z art. 207§1 kk.

Tabela 2 Kuratela w związku ze stosowaniem przemocy

Rok	2008	2009	Do 31.08.2010r.
Liczba osób objętych kuratelą	25	27	29
w tym: z tyt. wyroków w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie	Znęcanie 1	Znęcanie 2	Znęcanie 3

Zródło: Sąd Rejonowy w NML

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2008- 2010 w toku prowadzonych postępowań powzięła informacje o przypadkach stosowania przemocy w rodzinie. Zjawisko to dotyczy 8 postępowań w 2008 roku, 5 postępowań w 2009 roku i 13 postępowań w 2010r.

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszanowie w 2008 roku w związku z przemocą w rodzinie prowadzili i realizowali **2** procedury Niebieskiej Karty, w 2009 roku **4**, a do 31.08.2010r. **30** takich postępowań. Należy zaznaczyć, że w większości przypadków dane te obejmują postępowania prowadzone także przez Komendę Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszanowie dysponuje danymi, dotyczącymi liczby rodzin objętych pomocą społeczną ze względu na przemoc w rodzinie. Przedstawia je poniższa tabela.

Tabela 3 Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2008-2010 z uwzględnieniem przemocy w rodzinie jako przyczyny przyznania pomocy.

	2008	2009	2010 (I półrocze)
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	490	444	394
-w tym z powodu przemocy w rodzinie	8	7	22
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną	1926	1700	1440
- w tym z powodu przemocy w rodzinie	25	27	94

Zródło: Sprawozdanie roczne MPiPS-03-R z udzielonych świadczeń pomocy społecznej za 2008 rok, Sprawozdanie roczne MPiPS-03-R z udzielonych świadczeń pomocy społecznej za 2009 rok, Sprawozdanie półroczne MPiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej za I-VI/2010 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszanowie.

III. WSTĘPNE ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy.
- b) Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy.
- c) Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
- d) Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
- e) Zrozumienie reakcji ofiary.
- f) Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy.

2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania w zakresie przeciwdziałania zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej i ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- a) Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- b) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- c) Opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- d) Prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

3. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zespół instytucji w środowisku lokalnym działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami, instrumentami pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi, wzajemnie ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany.

Elementy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie wraz z potencjałem organizacyjnym;
- b) zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin;
- c) instrumenty pomocowe i sieć wsparcia;
- d) zespół interdyscyplinarny o znaczeniu strategicznym i zadaniowym;
- e) diagnoza zjawiska przemocy w środowisku lokalnym – skala problemu, mapa zasobów i potrzeb;
- f) niniejszy Program.

4. Cele tworzenia i rozwijania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) Ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie;
- b) Podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy;
- c) Rozwój oferty pomocowej dla rodzin uwikłanych w przemoc;
- d) Integracja działań instytucji wobec problemu przemocy w rodzinie;
- e) Rozwój wiedzy, kompetencji, umiejętności reagowania wobec problemu przemocy;
- f) Podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.

IV. ZASOBY GMINY NOWE MIASTO LUB. W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Zasoby instytucjonalne Gminy:

- a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mszanowie;
- b) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszanowie;
- c) Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych oraz Ofiar Przemocy w Mszanowie;
- d) Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lub.
- e) Sąd Rejonowy w Nowym Mieście Lub.
- f) Prokuratura Rejonowa w Nowym Mieście Lub.
- g) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lub.
- h) Ośrodek Wsparcia Rodziny i Dziecka „Hotel” w Pacóltowie;
- i) Placówki oświatowe;
- j) Placówki ochrony zdrowia;
- k) Instytucje kościelne;
- l) Sołtysi i rady sołeckie;

2. Mocne strony:

- a) Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny;
- b) Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami;
- c) Dobra współpraca z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy;
- d) Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym;
- e) Współpraca z Ośrodkiem Wsparcia Rodziny i Dziecka „Hotel” w Pacóltowie;
- f) Doświadczenie w prowadzeniu zespołów interdyscyplinarnych;
- g) Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na działania związane z przeciwdziałaniem przemocy.

3. Słabe strony:

- a) Niewystarczające zaplecze biurowe gminy/ infrastruktura socjalna;
- b) Brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych;

- c) Słabo rozwinięty system współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą (prokuratura, policja, sądy, pomoc społeczna).

4. Zagrożenia:

- a) Słaba kondycja ekonomiczna rodzin,
- b) Negatywne wzorce zachowań społecznych,
- c) Dziedziczenie ubóstwa, bezrobocia, stylu życia,
- d) Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin,
- e) Problemy alkoholowe członków rodzin.

V. KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy .
2. Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego.
3. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy Nowe Miasto Lub.
4. Tworzenie strategii interwencyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
5. Budowanie systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
6. Kształtowanie postaw społeczności lokalnej wolnych od przemocy:
 - a) działania edukacyjne,
 - b) działania profilaktyczne,
 - c) działania informacyjne.
7. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
8. Dostosowywanie działań programu w zakresie interwencji, informacji, edukacji, budowania systemu i działań zespołu interdyscyplinarnego do projektowanych zmian w przepisach prawnych.

VIII PRZEWIDZIANE EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzanych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- Zmieszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie,
- większy wachlarz możliwości pomocy dla ofiar przemocy,
- poprzez zintegrowanie służb społecznych większa skuteczność zatrzymywaniu przemocy w rodzinie oraz jej zapobieganiu i wczesnemu jej wykrywaniu,
- rozwój pomocy specjalistycznej dla ofiar przemocy
- łatwiejszy i bezpośredni dostęp do profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy,
- poprzez współpracę z Sądem i Prokuraturą zwiększenie wcześniejszego i skuteczniejszego karania sprawców przemocy,
- wzrost liczby przeszkolonych osób, przygotowanych do pomagania rodzinom z problemem przemocy,
- zapoznanie mieszkańców gminy ze zjawiskiem przemocy domowej oraz zmiana ich postaw wobec przemocy w rodzinie,
- uaktywnienie środowisk lokalnych do współpracy w celu zatrzymania występowania przemocy w rodzinach i wczesnego jej wykrywania,
- zapoznanie dzieci i młodzieży szkół z problematyką przemocy domowej oraz rówieśniczej
- rozwój grupy wsparcia.

IX MONITORING PROGRAMU

W celu zapewnienia prawidłowego wykonywania programu prowadzony będzie systematyczny monitoring określonych przez program działań. Poprzez monitoring możliwe będzie obserwowanie poszczególnych działań, ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za realizację programu oraz zgodność założonych celów z osiąganymi efektami.

X EWALUACJA PROGRAMU

Program będzie podlega ewaluacji rocznej oraz końcowej. Celem ewaluacji będzie ocena efektywności programu. Proces ten będzie przeprowadzany na podstawie zbierania danych z poszczególnych działań a następnie ich analizę i ocenę. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność prowadzonych działań w oparciu o założone wskaźniki.

Wskaźniki ewaluacji to:

- Liczba wdrożonych projektów,
- Liczba współpracujących instytucji i organizacji
- Liczba zawartych porozumień
- Liczba spotkań zespołów interdyscyplinarnych
- Liczba szkoleń
- Liczba programów profilaktycznych
- Liczba przeprowadzonych kampanii, festynów
- Liczba udzielonych porad w ramach Punktu Konsultacyjnego
- Liczba współpracujących specjalistów
- Liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka Wsparcia Rodziny i Dziecka
- Liczba osób uczestniczących w grupie wsparcia
- Liczba osób umieszczonych w schronisku dla ofiar przemocy

Ocenić będąc będzie:

- skuteczność poszczególnych działań
- stopień realizacji celów operacyjnych
- badane wskaźniki

Ewaluację prowadzić będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszanowie

XI FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie na lata 2010 – 2015 są:

1. Środki własne gminy:
 - a) będące w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - b) pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. środki zewnętrzne

VI. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Skoordynowanie działań oraz przepływu informacji wśród jednostek zajmujących się problemem przemocy
2. Rozwijanie form wsparcia dla rodzin i osób dotkniętych przemocą
3. Prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnych na rzecz rodzin dotkniętych przemocą

VII ZADANIA PROGRAMU

Cel 1 Skoordinowanie działań oraz przepływu informacji wśród jednostek zajmujących się problemem przemocy					
Nr działania	Nazwa działania	Opis działania	wskaźniki	Realizatorzy	Termin
1.1	Nawiązanie współpracy z instytucjami działającymi na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy	Nawiązanie w środowisku lokalnym współpracy z instytucji działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, które dzięki ich potencjałowi kadrowymi, kompetencjami, wiedzą i umiejętnościami, instrumentami pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi powinny ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany. Podpisanie porozumień o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym	-liczba porozumień	GOPS	2010-2011
1.2	Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego	Zespół składał się będzie z grupy specjalistów reprezentujących instytucje na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy tj. przedstawicieli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszanowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w MSzanowie, Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim , oświaty, ochrony zdrowia i innych instytucji.	-liczba zarządzeń wójta i uchwał rady gminy	GOPS	2011
1.3	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku • Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie • Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie • Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach • Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym • Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie • Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy <p>Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.</p>	-liczba spotkań zespołu	<ul style="list-style-type: none"> • Kierownik M-GOPS • Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego 	2011-2015

Cel 2	Rozwijanie form wsparcia dla rodzin i osób dotkniętych przemocą				
2.1	Rozszerzenie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy domowej w Mszanowie	Działalności punktu zostanie rozszerzona o specjalistyczne poradnictwo dla ofiar przemocy (zatrudnienie specjalista ds. przeciwdziałania przemocy -3 godziny m-nie) oraz poradnictwo prawne (prawnik – 2 godz. m-nie)	-liczba udzielonych porad	GKRPA w Mszanowie	2011-2015
2.2	Szkolenie kadry działającej w obszarze przeciwdziałania przemocy	Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy rodzinie poprzez szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty i prowadzenia interwencji kryzysowej oraz działania zespołów interdyscyplinarnych	- liczb szkoleń	GKRPA w Mszanowie GOPS w Mszanowie	2011
2.3	Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego	Możliwość udzielania poradnictwa specjalistycznego dla osób i rodzin dotkniętych przemocą	Liczba osób korzystających z poradnictwa	GOPS w Mszanowie	2011
2.4	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • Kierowanie ofiar przemocy do prawnika i psychologa działającego w Punkcie konsultacyjnym w Mszanowie oraz PCPR w NML • Współpraca z Ośrodkiem Wsparcia Rodziny i Dziecka „Hotel” w Pacóltowie oraz innymi instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnej matki • Określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych środowisk • Tworzenie warunków dla rozwoju Grupy Samopomocowej dla Ofiar Przemocy • Kierowanie na grupy wsparcia ofiar przemocy działające przy Poradni Terapii Uzależnień w NML Praca socjalna z osobami doznającymi przemocy	- liczba osób korzystających z poradnictwa - liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka Wsparcia Rodziny i Dziecka - liczba osób uczestniczących w grupie wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS w Mszanowie • Zespół Interdyscyplinarny • Pełnomocnik Wójta ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi • Komenda Powiatowa Policji w NML • GKRPA w Mszanowie 	2011-2015
2.5	Pomoc ofiarom przemocy w formie sfinansowania pobytu w Ośrodkach Interwencji Kryzysowej z hotelami	W związku z porozumienia Wójta z Ośrodkiem Wsparcia Rodziny i Dziecka” Hotel” w Pacóltowie zapewniona zostanie możliwość umieszczenia w ośrodku ofiar przemocy W ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zapewnienie środków finansowych na sfinansowanie pobytu ofiar przemocy w ośrodkach interwencji kryzysowej	- liczba porozumień - liczba osób umieszczonych w schronisku dla ofiar przemocy	<ul style="list-style-type: none"> • GKRPA w Mszanowie 	2010-2015

Cel 3	Prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnych na rzecz rodzin dotkniętych przemocą				
3.1	Prowadzenie programów profilaktycznych socjoterapeutycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> • w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie szkół przeprowadzenie programów profilaktycznych oraz zajęć opiekuńczo-wychowawczych w świetlicach na terenie 6 szkół wg. programów opracowanych przez przeszkolonych opiekunów; • w ramach działania Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej w Bratanie prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych ; • na terenie szkół prowadzone są zajęcia edukacyjne na temat uzależnień i agresji zgodnie z opracowanymi szkolnymi programami profilaktycznymi 	liczba programów	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS w Mszanowie • GKRPA w Mszanowie • szkoły 	2010-2015
3.2	Organizacja czasu wolnego dla osób ze środowisk dotkniętych lub zagrożonych przemocą	<ul style="list-style-type: none"> • w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzenie zajęcia opiekuńczo-wychowawcze w świetlicach na terenie 6 szkół ; • w ramach działania Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej w Bratanie prowadzenie zajęcia warsztatowe zakresu kół zainteresowań ; • Na terenie szkół prowadzenie kółka zainteresowań . • organizacja imprez edukacyjno- informacyjnych 	- liczba projektów - liczba imprez	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS w Mszanowie, • GKRPA w Mszanowie 	2010-2015
3.3	Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • Kampanie społeczne; • Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności; • Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie; • Umieszczenie informacji na stronach internetowych UG Nowe Miasto Lub. i GOPS; • Spotkania informacyjne z mieszkańcami Gminy 	-ilość ulotek, broszur, - ilość informacji,	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS w Mszanowie • Pełnomocnik Wójta ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi 	2010-2015